

Josvas lange dag

Stein Arild Strømme, 5305 Florvåg

For øvrig, brødre, alt som er sant, alt som er ære verdt, alt som er rettferdig, alt som er rent, alt som er elskelig, alt som tales vel om, enhver dyd, og alt det som priselig er — gi akt på det! Fil. 4 : 8

Jeg ber deg lese gjennom det hele, særlig de siste sidene. Vårt vitnesbyrd er det mest verdifulle vi kan gi verden. La oss ikke devaluere vår troverdighet!

Første akt

Charles Adiel Lewis Totten var lærer i militærvitenskap ved Yale-universitetet fra 1889 til 1892, da han sa opp sin stilling for å vie seg til sine religiøse studier. Han var adventist, og forutsa at Antikrists rike skulle vare i sjuårsperioden 1892–99. Han var også opptatt av pyramidologi og tallmystikk, og han trodde at engelskmennene var Israels tapte stammer.

I 1890 skrev han en bok med tittelen “Josvas lange dag og Akas’ solskive”, [Tot90]. Der forsøker han å bevise at *24 timer er blitt borte i fortiden*.

Resonnementet er slik: Han antok at skapelsen hadde startet 22. september i år 4000 f.Kr., dette hadde han fra en almanakk som het “Den hele fortid” og som ble utgitt av British Chronological Association, [Dim85]. Man kunne finne bibelsk belegg for at Jesu tjeneste varte i nøyaktig tre og et halvt år, fra Dan. 9 : 27 (*Og én uke skal gjøre pakten fast for de mange; og i midten av uken skal slaktoffer og matoffer ophøre, og på vederstyggelighetenes vinger skal ødeleggeren komme, og det inntil tilintetgjørelse og fast besluttet straffedom strømmer ned over den som ødelegges.*) og andre steder, særlig i Åpenbaringen. Siden Jesus ble korsfestet på vårjevndøgn, og var tretti år da han startet sin tjeneste, måtte han være født ved høstjevndøgn, 22. september. Siden hans fødsel kom nøyaktig 4000 år etter skapelsens første dag (jeg vet ikke hvorfor), kommer vi til nøyaktig dato for denne.

Videre mente Totten, rimelig nok, at denne dato måtte være en *søndag*. Men hvis han isteden regnet bakover fra dagens kalender, kom han til at 22. september dette året ville ha falt på en *mandag*. Konklusjonen er at nøyaktig ett døgn har forsvunnet siden skapelsen!

Ved å henvise til Josva 10:13 (*Og solen stod stille, og månen blev stående inntil folket hadde fått hevn over sine fiender. . . . Solen blev stående midt på himmelen og drygde næsten en hel dag, før den gikk ned.*) og 2. Kong. 20:11 (*Da ropte profeten Esaias til Herren; og han lot skyggen gå tilbake de streker som den var gått ned på Akas' solskive - ti streker.*) og Jesaja 38:8 (*Se, jeg lar solskivens skygge, som er gått ned med solen på Akas' solskive, gå ti streker tilbake. Og solen gikk tilbake ti av de streker den var gått ned.*) finner han så en *forklaring* på hvor de 24 timer var blitt av: 23 timer 20 minutter var forsvunnet i Josvas tid og de resterende 40 minutter i kong Hiskias tid.

Hvis historien hadde stoppet med dette, ville vel de aller fleste trekke på smilbåndet og slå seg til ro med at Totten hadde en god porsjon fantasi, men ellers var harmløs nok. Med tanke på hva som senere følger, skal vi legge merke til at han ikke snakket om astronomiske beregninger, det dreier seg kun om en forklaring på noe som ved første øyekast kunne ha vært tolket som en selvmotsigelse i Bibelen. Både premisser, problemstilling og konklusjon ligger i Bibelen selv.

Annen akt

Hovedaktøren i annen akt heter *Harry Rimmer* (1890–1952), en av de best kjente kreasjonister i første del av vårt århundre. Han så som sin oppgave å fremskaffe vitenskapelige fakta som underbygger Bibelens ord.

Rimmer ga i 1936 ut boken "Vitenskap og Skrift i Harmoni", [Rim36]. Hele det siste kapittel er viet Josvas lange dag. På side 281–282 gjengir han Tottens resultat. Han innleder med å si at Tottens bok fra 1890 fjerner enhver tvil (om at Josvas lange dag har satt varig spor etter seg i verdensrommet). Han gjenforteller så Tottens bok i kondensert, men dessverre også forvrengt form:

Totten skrev (ifølge Rimmer) om en kollega av seg, en kjent professor i astronomi, som hadde gjort den merkelige oppdagelse at jorden var 24 timer ute av rute! Totten og kollegaen hadde diskutert oppdagelsen, og Totten hadde utfordret astronomen til å bruke dette til å belyse Skriftens ufeilbarhet. Totten til astronomen: "Du tror jo ikke at Bibelen er Guds ord, men det gjør jeg. Les nå Bibelen fra begynnelsen av, og se om du ikke kan finne din manglende dag!"

Neste gang de møttes, sa astronomen: "Nå har jeg bevist at Bibelen ikke er Guds ord. Riktignok fant jeg de 24 timene i Josva kapittel 10. Men så gikk jeg tilbake til mine beregninger, og fant ut at på den tiden var bare 23 timer og 20 minutter gått tapt. Siden Bibelen har tatt 40 minutter feil, kan det ikke være Guds ord."

Totten: "Men sier Josva 10 at det en *hel* dag gikk tapt?" Nei, ganske riktig, det sto bare *nesten* en hel dag. Astronomen gikk hjem og leste videre. Han kom da til profeten Jesaja, kapittel 38, og fant ut at de 10 grader på solskiven tilsvarte

nøyaktig de 40 minutter som fortsatt manglet. Etter dette ble astronomiprofessoren overbevist om at Bibelen er Guds ord.

Så langt Rimmers gjengivelse av Totten (noe forkortet). Merk at han henviser til Tottens bok, men gjenforteller den hinsides all likhet. (Han nevner forresten aldri tittelen på Tottens bok, og har den heller ikke med i sin referanseliste.) Datering av første skapelsesdag, som Rimmer nok ville ha funnet tvilsom, er erstattet av en fantastisk historie om astronomiske beregninger. Det var ikke lenger Totten selv, den troende, som gjorde beregningene, men den skeptiske vitenskapsmannen. Som en verdig konklusjon blir denne mannen omvendt.

Tredje akt

Vi flytter oss frem til 1970. Da kunne man lese avisartikler og traktater, i Amerika og ellers, om NASAs romprogram og Bibelen. *Harold Hill*, som var president i *Curtis Engine Company* og konsulent for romprogrammet, og som forøvrig har skrevet flere kristne bøker, forteller omtrent dette [Hil70]:

Noe merkelig skjedde nylig da våre astronauter skulle sjekke posisjonene til solen, månen og planetene i rommet, hvor de skulle være om 100 år og om 1000 år. Vi trenger å vite dette slik at vi unngår at våre satellitter kolliderer med noe en gang i fremtiden. De kjørte computermålingene frem og tilbake over århundredene, og plutselig stoppet det opp. Computeren viste et rødt signal, som betydde at noe var galt, enten med den informasjonen den fikk, eller med resultatene. De innkalte servicepersonell for å sjekke computeren og disse sa den var perfekt. IBMs operasjonsleder spurte hva som var i veien, og astronautene svarte: "Vel, vi har funnet ut at en dag er forsvunnet i rommet en gang i fortiden." Alle klødde seg i hodet og rev seg i håret, men ingen fant noe svar.

Men en av dem kom da på at han på søndagsskolen hadde hørt om at solen hadde stått stille en gang. De andre trodde ikke på ham, men de hadde ingen annen forklaring, så de sa: "Vis oss det." Så han fant frem en bibel og fant fram til Josvaboken der de fant et temmelig latterlig utsagn for enhver med sunn fornuft i behold. (Solen sto stille osv.) Men, det var et forsøk verdt, og de sjekket computerne, gikk tilbake til Josvas tid, og fant ut at det var nære på, men ikke nære nok. Den tiden som forsvant på Josvas tid var bare 23 timer og 20 minutter, ikke 24 timer. De sjekket Bibelen igjen, og fant at det sto omtrent en dag.

De små ordene i Bibelen er viktige. Men de var stadig i trøbbel, for hvis du ikke kan gjøre rede for 40 minutter, så får du store problemer om 1000 år. De 40 minuttene måtte finnes, for de kunne bli multiplisert mange ganger i satellittbanene. Mannen som hadde gått på søndagsskolen husket nå at solen også hadde gått baklengs en gang. Romforskerne sa at han måtte ha gått fra vettet. Men de gikk tilbake til Bibelen og fant 2. Kongebok 20 (at solen gikk tilbake 10 grader). Men de 10 gradene er nøyaktig 40 minutter! 23 timer og 20 minutter i Josva, og 40

minutter i 2. Kongebok blir akkurat den manglende dagen i universet!

William Willoughby, redaktør i *Evening Star* i Washington, DC, skrev om NASAs computere og Josvas lange dag i sin faste spalte 8. august 1970 [Wil70]. Han hadde kontaktet NASA, hvor ingen hadde hørt om hendelsen. Han tok også kontakt med Harold Hill, som fortsatt hevdet at historien var sann og fra en pålitelig kilde. Men han hadde dessverre mistet sine notater og glemt hvem han hadde det hørt det av. Dette er også bekreftet senere [Bar89], og av Hill selv i [Hil74].

Kunne det være mulig?

Det er litt på siden av hensikten med denne artikkelen, men man jo spørre seg om en beregning av denne art overhodet er *tenkelig*. En datamaskin er ikke en tidsmaskin, og kan ikke vite annet om fortiden enn det vi mennesker forteller den, og hva som kan beregnes ut fra dette. For eventuelt å finne en forsvunnet dag, måtte man ha hatt til disposisjon ett eller flere tidspunkt som kunne nøyaktig tidfestes, uavhengig, *både* ut fra astronomi og ut fra gamle kilder (Bibelen eller andre gamle dokumenter). Som et minimum måtte man ha ett slikt fast punkt før Josvas lange dag, og et annet mellom Josva og Hiskia. De eneste tenkelige fenomen som kunne gi opphav til slike nøyaktig fastlagte tidspunkt, er solformørkelser. Men observasjoner av solformørkelser så langt tilbake som Josvas tid er sparsomme, og ingen er tidfestet med slik nøyaktighet som det er måtte kreves (40 minutter feil ville ødelegge mye, en dag feil ville spolere alt). Den eldste historisk bevitnede solformørkelse fant sted i 1217 f.Kr., *etter* Josvas tid, og ble slett ikke oppgitt med minutters nøyaktighet; det er heller snakk om nøyaktighet på måneder eller år. Se artikkelen “Eclipse” i Encyclopedia Britannica (1970-utgave).

Det er egentlig ikke så avgjørende å vite om det *kunne* ha vært mulig, se diskusjonen nedenfor. For ordens skyld vil jeg understreke at alt dette overhodet ikke berører spørsmålet om hvorvidt solen faktisk *har* stått stille eller gått tilbake, men utelukkende dreier seg om etisk tvilsomme metoder tatt i bruk for å ta *astronomien* til inntekt for dette.

Hvordan kunne historien utvikle seg?

Vi kan forestille oss at denne historien har utviklet seg fra sin begynnelse, uten at noen egentlig har ønsket å svindle. Etersom Tottens resultater ble gjenfortalt, kunne det kanskje bli noe forenklet. Hans beregning av skapelsesdagen var jo temmelig komplisert, og dette ble kanskje gjengitt slik at “Totten hadde gjort noen beregninger som viste at 24 timer var forsvunnet.” En annen person som hører dette kan kanskje komme til å anta at denne beregningen må ha vært en astronomisk beregning. Litt og litt forvandles historien, og så er den blitt slik som Rimmer fortalte den.

Senere ble det naturlig å anta at en astronomisk beregning av en slik art måtte ha vært gjort med datamaskin, og siden NASA er et hovedsenter for den slags beregninger, var det naturlig å anta at det måtte ha vært der den hadde funnet sted. Og slik fikk historien den formen den har i dag.

Det trenger altså ikke å ha vært noen bevisst løgn fra noens side, bare menneskets naturlige villighet til å fortelle en god historie videre, særlig dersom den støtter opp om vår egen tro. Rimmer, som gjerne så på seg selv som vitenskapsmann, kan vel klandres for ikke å ha sjekket sine kilder godt nok; han sier ingenting om at han ikke har lest Tottens bok, som kanskje ikke var så lett tilgjengelig over 40 år etter utgivelsen.

En historie som denne får sitt eget liv, et dementi har liten virkning. For eksempel ble den undersøkt og funnet uholdbar i en bok utgitt allerede i 1954 [Ram54]. Jeg understreker dette igjen: Historien lever sitt eget liv, *helt uavhengig* av hvorvidt den er sann eller ikke.

Hvorfor er dette viktig?

Er denne historien (eller andre tilsvarende historier) bare harmløs? Jeg er mer og mer kommet til at slike historier er et stort problem for kristenheten og forkynnelsen av evangeliet, av flere grunner.

For det første bidrar de til å skape eller styrke inntrykket av at kristendom bare er for naive og godtroende mennesker. De får kristendommen til å virke tåpelig. Rett nok sier 1. Kor. 1 : 18: *For ordet om korset er vel en dårskap for dem som går bort, men for oss som blir frelst, er det en Guds kraft*, men det er ordet om korset det er snakk om, ikke den kristnes egen dårskap i saker helt ubeslektet med evangeliet. At vi skal bli som barn igjen, betyr ikke at vi skal tro på alt vi hører eller leser!

For det andre, og dette er mer fundamentalt: kristne bør gå imot spredning av slike historier rett og slett *fordi de ikke er sanne*. Spesielt gjelder dette ledere, lærere og forkynnere, som har et spesielt ansvar. Vi ønsker alle å se skeptikere omvende seg, og det er fristende å strekke sannheten *litt* for å styrke sin argumentasjon. Hensikten (tilhørersens evige liv) helliger jo midlet (en bitteliten vri på fakta), gjør den ikke? Vi hjelper jo bare Gud?

Nei. Jeg tror Gud betakker seg den slags hjelp! I det lange løp, når sannheten kommer til overflaten, vil slike løgner eller halvsannheter, bevisste eller ikke, være fine moderne eksempler for ikke-kristne som hevder at Bibelens forfattere gjorde akkurat det samme. Det mest verdifulle vi har å gi verden er vårt vitnesbyrd. La oss for all del ikke devaluere vår troverdighet!

Paulus advarer oss mot det som klør i øret, det vi gjerne ønsker å tro. Ønsketenkning kan kanskje virke subjektivt oppbyggelig i første omgang, men er den ikke fundert i sannhet vil den isteden rive ned. Den person som finner sin trygghet

i ønsketenkning, er dårligere rustet den dag han/hun finner ut hvordan det egentlig henger sammen.

Paulus har ikke så mye til overs for jøder som søker tegn eller grekere som søker visdom. Når vekten blir lagt på tegn og mirakler tyder det på en svak og usikker tro, som ikke virker overbevisende på andre.

Hva kan vi gjøre?

Når du ser et “vitenskapelig bevis” til støtte for Bibelens troverdighet, spør alltid om det er mulig å følge sporet tilbake til den opprinnelige kilden. Hvordan vet vi dette, egentlig? Hvorfor er ikke denne personen navngitt? Når skjedde det? Som hovedregel er det bedre å være litt for skeptisk enn litt for godtroende.

Spesiell grunn til å være på vakt er det overfor påståtte fortellinger og “vitenskapelige bevis” som harmonerer med det vi *ønsker* å tro. Det er dessverre slik at vår kritiske sans svekkes i slike tilfeller.

Det er også så godt som sikkert at i den grad det opprinnelige innhold ikke er blitt 100% korrekt gjengitt, så vil dreiningen ha skjedd i en tendensiøs retning. Hvis historien hadde startet hos NASAs datamaskiner, ville den ikke over tid ha blitt forvansket til et obskurt kronologisk regnestykke utført av en religiøs skrue!

Om mitt arbeid med dette

Min interesse for dette stoffet begynte med at jeg fra flere hold hørte om noen vidunderlige oppdagelser av numeriske mønstre i Bibelen, funnet av den kjente russiske matematiker *Dr. Ivan Panin*, angivelig en velkjent ateist som ble omvendt til kristendommen som følge av sine oppdagelser. Siden jeg selv er både kristen og matematiker, ble jeg oppfordret til å sette meg inn i saken selv.

Dette ble begynnelsen til et større studium, som startet med Panin (som når det kom til stykket viste seg å være verken Dr. eller matematiker, og som var en troende kristen lenge før han fant sine tallmønstre), men som etterhvert kom til å omfatte andre mer eller mindre “vitenskapelige bevis” på Bibelens ufeilbarlighet, så vel som mer anekdotiske indisier på at kristendommen er sann. Her er noen av disse som jeg håper å komme tilbake til, i stikkords form:

- Sjømann slukt av hval og overlevde 36 timer i hvalens buk
- Det er bare 6000 års mengde støv på månen
- Radioaktive dateringsmetoder er helt upålitelige
- Hemmelige koder i Bibelen beviser at Gud skrev Bibelen

- Panins 7-tallsfenomener i Bibelen beviser det samme
- Darwins omvendelse til kristendommen på dødsleiet

Det mye omtalte *Internett* er blitt en viktig kilde til informasjon, og er nå blitt en viktig arena både for de som tror på og viderebringer historier som de som her er nevnt, og for skeptiske vitenskapshistorikere og lekfolk, kristne så vel som ateister, som er interessert i fenomenene.

Man skal aldri ukritisk ta det man finner på Internett for god fisk, men må her som ellers vurdere sine kilders pålitelighet. Jeg vil ikke bygge noe argument på en påstand som ikke kan verifiseres av uavhengige kilder. Angivelse av kilder er et helt sentralt kriterium på troverdighet.

I tråd med dette vil jeg derfor også oppgi de kilder jeg selv har brukt under utarbeidelsen av denne artikkelen. Jeg vil oppfordre alle som har anledning til det om å undersøke mine nettreferanser selv. Du kan lett finne hundrevis av relevante nettsider ved å søke f. eks. på “Joshua’s long day” med <http://www.altavista.com> eller andre søkeverktøy.

Jeg har ikke selv lest verken Tottens eller Rimmers bøker, heller ikke avisoppslagene eller traktater om NASA og Bibelen. Derimot har jeg sett mange nettsider, skrevet av kristne som åpenbart kjenner den samme nød som jeg selv i alt dette. Jeg har noen steder gjengitt enkelte avsnitt fra disse sidene i nesten ordrett oversettelse, også der det har vært subjektive vurderinger som jeg selv deler.

Mine viktigste kilder har vært [Tho91], [Har98], [Kie98] og [New98]. For nettsteder som representerer folk som tror på at denne—og andre—historier er sanne, kan jeg angi <http://sunnyokanagan.com/joshua/index.html> og http://www.grmi.org/renewal/Richard_Riss/evidences/7longday.htm. Det finnes hundrevis av slike sider på Internett, og nye kommer stadig til. (Men hver enkelt referanse blir ikke liggende bestandig, så det kan tenkes at noen av mine pekere ikke lenger er gyldig når dette leses.)

Referanser

- [Bar89] Paul Bartz. Questions and answers. *Bible-Science Newsletter*, 27(7):12, 1989.
- [Dim85] Jabez Bunting Dimpleby. *All Past Time*. British Chronological Association, 1885.
- [Har98] Allan H. Harvey. Thoughts on Joshua’s long day. <http://home.earthlink.net/~schimrich/scichr/essays/joshua.html>, 1998.

- [Hil70] Harold Hill. The space program and the Bible. Yellville Arizona Mountain Echo, 26/3–1970, 1970. Avisreferat.
- [Hil74] Harold Hill. *How To Live Like A King's Kid*. Logos International, Plainfield, New Jersey, 1974.
- [Kie98] James Kiefer. Joshua's long day. <http://www.lhup.edu/~dsimanek/longday.htm>, 1998.
- [New98] Robert C. Newman. Joshua's long day and the NASA computers. <http://www.biblical.edu/joshua.htm>, 1998. Biblical Theological Seminary, Interdisciplinary Biblical Research Institute, Hatfield, Pennsylvania.
- [Ram54] Bernard Ramm. *The Christian View of Science and Scripture*. Eerdmans, Grand Rapids, Michigan, 1954.
- [Rim36] Harry Rimmer. *Harmony of Science and Scripture*. Eerdmans, Grand Rapids, Michigan, 1936.
- [Tho91] Bert Thompson. Questions and answers. *Reason & Revelation*, 11(5):17–19, 1991. Monthly Journal on Christian Evidences, <http://www.ApologeticsPress.org>.
- [Tot90] Charles Adiel Lewis Totten. *Joshua's Long Day and the Dial of Ahaz*. Destiny Publishers, Merrimac, Massachusetts, third revised edition 1891 edition, 1890. Kan skaffes i nyopptrykk fra XYZ.
- [Wil70] William Willoughby. Washington perspective, 8/8–1970. *Washington DC Evening Star*, 1970.